

Een voorjaar vol verrassingen Jan van Eyck lost Pieter Bruegel en Leonardo da Vinci af als jubilaris van dienst. Gent zoomt uitgebreid in op het genie van de fijnschilder. Zijn de volgende maanden ook van de partij: Panamarenko, Andy Warhol, Christo en Léon Spilliaert, die zijn eerste overzicht in Londen krijgt. Geert Van der Speeten

> JANUARI

Panamarenko

Wat? Hommage in een voormalige art-decobioscoopzaal in Berchem.

Ga kijken, want wat een verjaardagsevenement moest worden, is plots een afscheid. De sterrenreiziger wordt uitgezwaaid met tachtig van zijn tekeningen en een greep uit zijn exuberante collectie vleugelconstructies, vliegende rugzakken, pedalohelikopters en klapwiekende prehistorische kippen.

Waar en wanneer? Campo & Campo, Berchem, 24/1-22/3.

> FEBRUARI

Wolfgang Tillmans

Wie? Duitse cultufotograaf, voormalig winnaar van de Turner Prize en man met een strak plan: 'Beelden maken die gaan over hoe het voelt om in dit tijdperk te leven'.

Ga kijken, want Wiels heeft fotoreeksen in petto die nooit eerder zijn vertoond.

Waar en wanneer? Wiels, Vorst, 1/2-24/5.

William Kentridge

Wie? De Zuid-Afrikaanse kunstenaar mengt animatiefilm, performance, theater en opera. Maar hij blinkt vooral uit in houtskooltekeningen die voor je ogen lijken te ontstaan.

Ga kijken, want een groot Kentridge-overzicht, zo net over de grens, het is een cadeau.

Waar en wanneer? LaM, Villeneuve d'Ascq (FR), 5/2-5/7.

Le supermarché des images

Wat? Een knap idee: een beeldtentoonstelling over onze beeldverzadiging.

Ga kijken, want Jeu de Paume heeft in Parijs met voorsprong de beste fotografietentoonstellingen.

Waar en wanneer? Jeu de Paume, Parijs, 11/2-7/6.

Caravaggio-Bernini

Wat? Het ontstaan van de Europese barok vond plaats in Rome.

Ga kijken, want een nieuwe kunsttaal uitvinden die sterke emoties weet op te roepen: de schilder Caravaggio en de beeldhouwer Bernini waren er meesters in.

Waar en wanneer? Rijksmuseum, Amsterdam, 14/2-7/6.

In the picture

Wat? In 1889 schildert Vincent zijn beroemde Zelfportret met verbonden oor. Het Van Goghmuseum koppelt er een tentoonstelling aan met 75 bijzondere kunstenaarsportretten.

Ga kijken, want er is werk bij van Edvard Munch, Charley Toorop, Gustave Courbet en Paul Cézanne. Daarnaast reageren Francis Bacon en Julian Schnabel op de zelfportretten van Van Gogh.

Waar en wanneer? Van Goghmuseum, Amsterdam, 21/2-24/5.

Léon Spilliaert

Wie? De introverte dromer, die furore maakte met zijn nachttaferelen van Oostende, krijgt een overzicht in Londen en Parijs.

Ga kijken, want er komen tachtig schilderijen bijeen uit diverse verzamelingen.

Waar en wanneer? Royal Academy, Londen, 23/2-25/5; Musée d'Orsay, Parijs, 15/6-13/9.

> MAART

Kris Martin

Wie? Een vrijbouter die ontdekt werd door Jan Hoet en twintig jaar geleden zijn entree maakte in de kunst. Zijn thema's zijn tijd en vergankelijkheid. Zijn aanpak is verrassend, speels en slim.

Ga kijken, want bij het overzicht Exit in het Smak hoort ook een uitsmijter: Altar , de hommage van Kris Martin aan het Lam Gods, komt op het Sint-Baafsplein.

Waar en wanneer? Smak, Gent, 7/3-31/5.

Andy Warhol

Wat? Grote vernieuwer van de kunst in een woelig sociaal, politiek en technologisch tijdsgewricht.

Ga kijken, want Tate brengt honderd topwerken bijeen. In maart verschijnt ook een nieuwe Warhol-biografie.

Waar en wanneer? Tate Modern, Londen, 12/3-6/9. Later ook in Museum Ludwig in Keulen.

Z33

Wat? In zijn gloednieuwe gebouw aan de Zuivelmarkt in Hasselt tackelt Z33 maatschappelijke thema's aan de hand van kunst, architectuur, vormgeving en film.

Ga kijken, want Z33 opent met een knal: drie tentoonstellingen voor de prijs van één.

Waar en wanneer? Z33, Hasselt, vanaf 14/3.

Blind date

Wat? Portretten van de late middeleeuwen tot de vroegmoderne tijd, van onder meer Quinten Massijs, Frans Floris, Jan van Hemessen, Rubens en Van Dyck.

Ga kijken, want dit wordt een groot expoproject in samenwerking met de Phoebus Foundation van Fernand Huts.

Waar en wanneer? Antwerpen, Snijders&Rockoxhuis, 14/3-31/12.

Christo in Parijs

Wat? De Bulgaars-Amerikaanse kunstenaar Christo gaat eind dit jaar de Arc de Triomphe in Parijs inpakken. Maar eerst krijgt hij nog een tentoonstelling in het Centre Pompidou.

Ga kijken, want Christo en zijn vrouw Jeanne-Claude hadden een nauwe band met de Franse hoofdstad: in 1992 wikkelden ze de Pont Neuf in goudgele doeken.

Waar en wanneer? Centre Pompidou, Parijs, 18/3-15/6.

Een schets van Christo, die later dit jaar de Arc de Triomphe zal inpakken. Eerst krijgt hij nog een expo in Centre Pompidou. Christo

De nacht

Wat? Groepstentoonstelling met kunstenaars die de nacht zien als transformator, als een moment waarop de wereld een andere gedaante krijgt.

Ga kijken, want deze expo past in het festival Stil, met ook concerten en lezingen.

Waar en wanneer? De Warande, Turnhout, 29/3-6/8.

> APRIL

Picasso et la musique

Wat? Van kubistische gitaren tot decorprojecten voor grote concertpodia: Picasso had iets met muziek.

Ga kijken, want deze expo combineert Picasso's muzikale leidmotieven met werk van andere kunstenaars die hem bewonderden.

Waar en wanneer? Philharmonie de Paris, Parijs, 3/4-16/8.

Marlene Dumas

Wat? Sologalerieshow van de Zuid-Afrikaanse kunstenaars die portretten lijkt te maken met het scalpel.

Ga kijken, want het is zeven jaar geleden dat Dumas nog nieuw werk toonde in Antwerpen.

Waar en wanneer? Zeno X, Borgerhout, 1/4-2/5.

Artemisia Gentileschi

Wie? In een tijd waarin vrouwelijke kunstenaars nog niet geaccepteerd waren, genoot Artemisia al naam en faam.

Ga kijken, want de National Gallery brengt 35 schilderijen van haar schilderijen bijeen, uit private en publieke collecties.

Waar en wanneer? National Gallery, Londen, 4/4-26/7.

Kati Heck

Wie? De Duits-Antwerpse kunstenares geldt als erfgename van het Duits expressionisme, maar dan in een absurde en grappige variant.

Ga kijken, want ooit gaf Heck aan een van haar tentoonstellingen de titel All my friends are wild , en dat zal ook in Den Haag weer opvallen.

Waar en wanneer? Kunstmuseum, Den Haag, 11/4-5/7.

Een zelfportret van Kati Heck. Kati Heck

Bags: Inside out

Wat? Een blik in de wondere wereld van het ultieme vrouwelijke accessoire.

Ga kijken, want V&A ging lenen bij Mulberry, Karl Lagerfeld, Fendi en Hermès en brengt daarnaast ook iconisch tassenmateriaal bijeen van Winston Churchill, Margaret Thatcher en de Queen.

Waar en wanneer? V&A, Londen, 25/4-31/1/2021.

> MEI

Matisse

Wat? Henri Matisse viert zijn 150ste verjaardag in Parijs

Ga kijken want dit belooft een groot overzicht te worden, met een rijtje imposante meesterwerken. De nauwe band tussen tekst en beeld vormt de rode draad.

Waar en wanneer? Centre Pompidou, Parijs, 13/5-31/8.

KBR Museum

Wat? Nieuw op de Kunstberg: de Koninklijke Bibliotheek van België stalt voortaan permanent haar schatten uit.

Ga kijken, want dit wordt een museum voor de fijnproevers. De kern van de verzameling bestaat uit de Librije van de hertogen van Bourgondië, met verluchte handschriften van de beste miniaturisten van de vijftiende eeuw.

Waar en wanneer? Koninklijke Bibliotheek, Brussel, vanaf 15/5.

Der belgische Symbolismus

Wat? Onder de titel 'Doodsverlangen en decadentie' wil de Alte Nationalgalerie aantonen dat ons land een centrale rol speelde in de ontwikkeling van het symbolisme in de negentiende eeuw.

Ga kijken, want van Antoine Wiertz tot Georges Minne, van Khnopff tot Rops: dit wordt een parade van grote namen.

Waar en wanneer? Alte Nationalgalerie, Berlijn, 15/5-13/9.

> JUNI

Congoville

Wat? Dertien kunstenaars van Afrikaanse origine palmen deze zomer het Middelheimmuseum in.

Ga kijken, want op de plek waar in 1920 de koloniale hogeschool werd opgericht, bevinden zich vandaag het Middelheim en de Universiteit Antwerpen. Honderd jaar later vormt dit de aanleiding voor het openluchtmuseum om naar sporen te zoeken van de (post)koloniale geschiedenis van de site.

Waar en wanneer? Middelheim, Antwerpen, 13/6-18/10.

Geert Van Der Speeten